

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 7C/403/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3516208807
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Júlia Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2023:3516208807.4

Uznesenie

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom v spore žalobcov: 1/ F. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. T. D. Č.. XXX, Č. M., 2/ N. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. Č.. XXX, Č. M., 3/ S. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. Č.. XXX, všetci zastúpení: JUDr. Vojtechom Horváthom, advokátom so sídlom Holubyho 35, 902 01 Pezinok, proti žalovanému: I.. Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX H. XXX, zastúpenému: JUDr. Jánom Legerským, advokátom so sídlom Trenčín, Nám. sv. Anny 25, o určenie vlastníckeho práva, taktó

rozhodol:

I. Súd konanie zastavuje.

II. Súd žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa žalobou zo dňa 24.10.2016 doručenu súdu dňa 26.10.2016 domáhali určenia vlastníckeho práva poručiťka ku dňu jeho úmrtia, t. j. že poručiťka Z. / C., rod. U., narodená XX.XX.XXXX, zomretá XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. Č..XXX, ku dňu svojho úmrtia vlastnila označené nehnuteľnosti v katastrálnom území T. H., obec T. H., okres T. I. T. D., evidované v katastri nehnuteľností pod listami vlastníctva č. XX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX. Žalobcovia si zároveň uplatnili nárok na náhradu trov konania v prípade úspechu vo veci samej.

2. Podľa § 43 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) bola predmetná vec postúpená tunajšiemu súdu ako kauzálné príslušnému.

3. Na tunajšom súde bolo vedené konanie pod sp. zn. 4C/159/2009, v ktorom strany sporu tvorili totožné subjekty (s pôvodným žalovaným), o určenie že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťke Z. (J.) C., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. XXX, v ktorom tunajší súd rozsudkom č. k. 4C/159/2009-304 zo dňa 13.12.2011 určil, že do dedičstva po uvedenej poručiťke patrí nehnuteľnosť v kat. území T. H., zapísaná ako parcela EKN č. XXXXX - orná pôda o výmere 4042 m², na LV č. XXXX v podiele 1/24. Zároveň súd zamietol žalobu v časti určenia, že do dedičstva patria nehnuteľnosti, ktoré tvoria predmet i tohto konania uvedené v odseku 1 a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil tým, že z oznámenia Správy katastra T. I. T. D. súd zistil, že na základe dedičského rozhodnutia po N. N. nebolo vlastnícke právo v prospech J. C., M.. U., zapísané v pozemkovej knihe, a to z dôvodu, že v ňom uvedené čísla zápisnic boli v čase smrti poručiťka neplatné a nemali sa už v tomto období vôbec používať. Na nehnuteľnosti uvedené v zápisniciach po preidentifikovaní na parcely katastra nehnuteľnosti (teraz parcely určeného operátu), boli teda založené návrhy vložiek ešte v období evidovania zmien v pozemkovej knihe. Nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom osvedčenia o vyhlásení o vydržaní boli evidované v k.ú. T. H. a zapísané v pozemno-knižných vložkách (v zátvorke uvedené listy vlastníctva katastra nehnuteľností) Č.. XXX (W. XXXX), Č.. XXX (W. XXXX), Č.. XXX (W. XXXX), Č.. XXX, XXX, XXX (W. XXXX), Č.. XXX (W. XXXX), Č.. XXX (W. XX) a tiež zápisnici Č..XXXX (W. XXXX). Vzhľadom na uvedené skutočnosti, nebolo možné ustáliť, aké nehnuteľnosti vedené v pozemkovej knihe, v akých vložkách a v akých spoluvlastníckych podieloch boli

predmetom dedenia po N. N.. Na zápisnice, v ktorých boli evidované pozemky o veľkých výmerách s veľkým počtom spoluvlastníkov boli už v období smrti N. N. založené návrhy pozemnoknižných vložiek, ktoré už evidovali pôvodné spoluvlastnícke podiely ako samostatné parcely na jedného z pôvodných spoluvlastníkov. Na druhej strane však nemožno prijať ani záver o tom, že všetky pozemky, ktoré si osvedčil vyhlásením o vydržaní vlastníckeho práva odporca, sú pozemky, ktoré patria do dedičstva po poručiteľovi N. N.. Súd nemal pochybnosti, že menovaná je skutočne dedičkou po N. N., a to na základe právoplatného rozhodnutia o dedičstve. Ak by ním bol niekto iný, tzv. pravý dedič, mal tento právo v lehote 3 rokov od smrti poručiteľa N. N. žiadať, aby mu nepravý dedič, teda J. C., M.. U., majetok vydala v zmysle § 558 Zák. č. 141/1950 Zb., účinného v rozhodnom čase. Právoplatné rozhodnutie o dedičstve potvrdzuje, že J. C. žila v spoločnej domácnosti s poručiteľom 38 rokov, čím sa stala dedičkou zo zákona v druhej skupine, a túto skutočnosť už nemožno spochybňovať pre prekážku už rozhodnutej veci. Navyše právny predchodca vedľajšej účastníčky a odporcu, N. N. dedičom po N. N. v zmysle citovaného zákona nebol a ani byť nemohol, rovnako ako jeho potomkovia. Súd čiastočne (v časti predmetu konania, ktorý je predmetom i tohto konania) z dôvodu, že v dedičskom rozhodnutí po N. N., boli už vtedy uvedené neplatné zápisnice, neplatné čísla parciel a nemožno jednoznačne určiť, či všetky pozemky, ktoré boli predmetom vydržania žalovaným, boli i predmetom dedičského konania po N. N.. Pozemky uvedené v dedičskom rozhodnutí nemožno zidentifikovať tak, aby bolo možné jednoznačne určiť, že všetky, ktoré sú uvedené v dedičskom rozhodnutí, skutočne nadobudla právna predchodkyňa žalobcov. Súd totiž zistil, že niektoré pozemky, ktoré sa stali predmetom vydržania odporcom, nie sú ani v dedičskom rozhodnutí po N. N. uvedené. Nemožno preto ustáliť, že všetky pozemky, ku ktorým si odporca osvedčil vlastnícke právo, boli aj predmetom dedičského konania po N. N.. Pre vyriešenie sporu medzi účastníkmi je v prvom rade potrebné zistiť, aké nehnuteľnosti, podľa súčasnej evidencie v katastri nehnuteľnosti, patrili do dedičstva po N. N. a až potom bude možné, aby sa navrhovatelia domáhali nárokov vyplývajúcich z ich právneho nástupníctva.

4. Proti rozsudku tunajšieho súdu č. k. 4C/159/2009-304 zo dňa 13.12.2011, ktorým bol návrh vo zvyšnej časti zamietnutý, podal odvolanie žalobca 2/, ktorý sa domáhal zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Krajský súd v Trenčíne o odvolaní rozhodol rozsudkom č. k. 19Co/137/2012 - 327 zo dňa 10.10.2013, a to tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil ako vecne správne a žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil tak, že v preskúmvanej veci je nepochybné, že poručiteľka Z. (J.) C., M.. U., zomrela dňa XX.XX.XXXX. Navrhovatelia sú dedičia poručiteľky. Uznesením Štátneho notárstva v Trenčíne zo dňa 06.07.1961, č.k. S. XXX/XX-XX bolo potvrdené dedičstvo v prospech poručiteľky J. C., M.. U. po neb. N. N.. Súd prvého stupňa založil svoj zamietajúci výrok rozsudku na tom, že v dedičskom rozhodnutí po N. N. boli už v tom čase uvedené neplatné čísla parciel, neplatné zápisnice, a preto nemožno jednoznačne určiť, či pozemky, ktoré boli predmetom vydržania odporcom, boli aj predmetom dedičského konania po N. N.. Podľa Správy katastra T. I. T. D. zo dňa 28.09.2011 sú nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom osvedčenia o vydržaní (okrem nehnuteľnosti, ktorej bolo v návrhu vyhovené), vlastnícky vedené naďalej na N. N.. Za tejto situácie odvolací súd v zhode s názorom súdu prvého stupňa považoval za rozporné, ktoré nehnuteľnosti podľa súčasnej evidencie v katastri nehnuteľností patrili do dedičstva po N. N.. Dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa, jeho dedičmi, avšak v danom prípade poručiteľka Z. C.Á., nebola vedená ako vlastníčka nehnuteľností, ktoré boli predmetom osvedčenia o vydržaní T. XXX/XXXX (F. XXX/XX), tieto boli vlastnícke vedené na N. N.Á.. V danom prípade neboli zistené okolnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť záver, že poručiteľka Z. C., M.. U. bola v čase svojej smrti vlastníčkou všetkých nehnuteľností špecifikovaných v podanom návrhu, t. j. tých, vo vzťahu ku ktorým bol návrh zamietnutý.

5. Podľa ustanovenia § 161 ods. 1 C.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

6. Podľa ustanovenia § 161 ods. 2 C.s.p., ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

7. Podľa ustanovenia § 230 C.s.p., ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

8. Súd preskúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť vo veci, pričom konštatuje, že v predmetnej veci už bolo rozhodnuté rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 4C/159/2009-304 zo dňa 13.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19Co/137/2012 - 327 zo dňa 10.10.2013, čo zakladá prekážku rozhodnutej veci res iudicata. Uvedený rozsudok tunajšieho súdu v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne nadobudol právoplatnosť dňa 29.10.2013.

9. K vymedzeniu prekážky veci právoplatne rozhodnutej Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že „prekážka rozsúdenej veci (res iudicata) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie bez ďalšieho k jeho zastaveniu. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný, má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného). Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzuje žalobným petitom, vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, v ktorých bol uplatnený (t. j. ak vyplýva z rovnakého skutku). Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania (či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, ak určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne (a tiež inak). O prekážku právoplatne rozhodnutej veci nejde v prípadoch, ak si súd určitú otázku v konaní posúdil prejudiciálne. Prejudiciálna otázka a jej posúdenie nesmie byť nikdy poňaté do výroku súdneho rozhodnutia, keďže výrok súdneho rozhodnutia je jedinou časťou rozsudku, ktorá nadobúda právoplatnosť, prejudiciálne posúdená otázka, ktorá sa prejavuje iba v odôvodnení rozsudku, nemôže tvoriť prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Výnimku tvorí situácia, keď bolo právoplatne rozhodnuté o žalobe na plnenie, ktorého predpokladom bolo prejudiciálne posúdenie (určenie) práva alebo právneho vzťahu. Ak bolo právoplatne rozhodnuté o povinnosti plniť, či už kladne alebo záporne (či sa žalobe vyhovel alebo bola zamietnutá), tvorí výrok takéhoto rozsudku prekážku právoplatne rozhodnutej veci vo vzťahu k určovacej žalobe medzi tými istými účastníkmi konania vo vzťahu k tomu istému skutku, ktorý už bol predbežne právne kvalifikovaný v rozsudku na plnenie. Naopak to však neplatí. Teda právoplatný rozsudok o určovacej žalobe netvorí automaticky prekážku právoplatne rozhodnutej veci voči žalobe na plnenie. Právoplatným rozsudkom o určení práva či právneho vzťahu sa ešte nerozhodlo o povinnosti plniť z tohto práva alebo právneho vzťahu. Preto je žaloba na plnenie v týchto prípadoch prípustná. Právoplatný výrok o určení práva či právneho vzťahu tvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci voči novej žalobe na plnenie... Existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex officio“ (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obdo 44/2011 zo dňa 13. januára 2012).

10. Súd konštatuje, že právoplatný rozsudok tunajšieho súdu č. k. 4C/159/2009-304 zo dňa 13.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19Co/137/2012 - 327 zo dňa 10.10.2013 vytvára a zakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci res iudicata. Negatívna stránka materiálnej právoplatnosti sa prejavuje ako nezmeniteľnosť rozhodnutia a spôsobuje tzv. prekážku právoplatne rozhodnutej veci (impedimentum rei iudicatae), to znamená, že o tej istej veci, o ktorej sa už raz právoplatne rozhodlo, nemožno rozhodovať opäť. Ide o procesné vyjadrenie ústavnoprávnej zásady ne bis in idem, teda nikdy nie dvakrát o tej istej veci. Existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex officio. Len čo súd zistí existenciu tejto prekážky, vedie to k zastaveniu konania. V uvedenom konaní si totožní žalobcovia uplatnili nárok na určenie, že do dedičstva po poručiťelke, Z. C., M.. U., patria nehnuteľnosti v kat. území T. H., zapísané na listoch vlastníctva č. XX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX Z. XXXX, a žalovaným bol v uvedenom konaní právny predchodca žalovaného v tomto konaní vo vlastníctve všetkých pozemkov, ktorých sa žaloba týka. Žalobcovia svoj nárok v tomto konaní neodôvodnili žiadnymi novými skutkovými tvrdeniami a dôkazmi ich skutkové tvrdenia, ktorými by sa nebol zaoberal už súd v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4C/159/2009, ktoré bolo právoplatne skončené dňa 29.10.2013. Súd vychádzajúc zo veci vedenej pod sp. zn. 4C/159/2009 zhodne konštatuje, že v dedičskom rozhodnutí po N. N. (otcovi poručiťelky Z. C.), boli už vtedy uvedené neplatné zápisnice, neplatné čísla parciel a nemožno jednoznačne určiť, či všetky pozemky, ktoré boli predmetom vydržania žalovaným, boli i predmetom

dedičského konania po N. N.. Pozemky uvedené v dedičskom rozhodnutí nemožno zidentifikovať tak, aby bolo možné jednoznačne určiť, že všetky, ktoré sú uvedené v dedičskom rozhodnutí, skutočne nadobudla právna predchodkyňa žalobcov. Z týchto dôvodov právoplatné rozhodnutie tunajšieho č. k. 4C/159/2009-304 zo dňa 13.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19Co/137/2012 - 327 zo dňa 10.10.2013 vytvára prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle ustanovenia § 230 C.s.p., ktorá predstavuje neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky konania a je dôvodom na zastavenie tohto konania v súlade s ustanovením § 161 ods. 2 C.s.p.

11. V nadväznosti na uvedené súd predmetné konanie zastavil.

12. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

13. Podľa § 255 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

14. Pri rozhodovaní o trovách konania súd dospel k záveru, že nárok na náhradu trov konania prislúcha žalovanému, a preto súd rozhodol o náhrade trov konania tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 C.s.p.). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).